

Vejen Friskole og Børnehaves Trivselskanon

En oversigt over trivselsfremmende indsatser

Ansatte, ledelse og bestyrelse på Vejen Friskole har, med input fra skolens elever, udarbejdet en oversigt over trivselsfremmende indsatser på Vejen Friskole og -Børnehaven. Målet er, at man som forældre får et godt overblik over skolens måde at tænke og arbejde med trivsel på, og at denne oversigt kan styrke jer forældre i jeres rolle som trivselsfremmende agenter.

Faglig Trivsel – handler om elevernes oplevelse af egne faglige evner

Social Trivsel – handler om elevernes oplevelse af at høre til i fællesskabet

” Vi ved igennem forskningen, at børn som er i positive læringsfællesskaber er gladere. Vi ved også, at de får flere venner. Og så er det et faktum, at de lærer mere.

Derfor er det supervigtigt, at forældre kommer på banen og ikke overlader fællesskabsdannelsen til børnene og lærerne alene ”

Psykolog Jens Andersen, Lektor University College Nordjylland

” Både faglig og social trivsel er vigtige i den måde vi tænker undervisning på ”

Ph.D Helle Plauborg

God læselyst

Trivsel handler om elevernes almene velvære, fagligt såvel som socialt. Trivsel fremmes i et samarbejde mellem alle skolens og børnehavens interessenter. Det vil sige, at både medarbejdere og ledelse har et ansvar for at børnene på Vejen Friskole og -Børnehave trives; men at elever og forældre ligeledes er medansvarlige.

På individniveau får eleverne de bedste forudsætninger for at lære og trives ved at være læringsparate og motiverede. På klasseniveau har læreren sammen med eleverne og deres forældre et ansvar for at skabe gode forudsætninger for læring og trivsel. Og på skoleniveau er det ledelsens, lærernes og bestyrelsens ansvar at skabe rammerne for trivsel.

” *Det er vigtigt at lære dansk og matematik. Men det er lige så vigtigt at kunne indgå i fællesskaber, tage medansvar for andres trivsel, evne at sætte sig ind i andres perspektiv, kunne løse konflikter og opbygge/bevare venskaber* ”

Trivselspædagog, Den Nye Friskole i Vilstrup

Musik for alle, billede fra Vejen Friskole

På de næste sider forholder vi os til, hvordan god trivsel udøves og fremmes på børne-, forældre- og skoleniveau

Børneniveau*

Sådan ser jeg mig selv:

- jeg kan godt lide mig selv.
- jeg tør være mig selv.
- jeg bestemmer kun over mig selv.
- jeg er god nok.
- jeg ved, at jeg tager hensyn til både mig selv og andre.
- jeg ved, hvad jeg gerne vil have.
- jeg har ret til at være anderledes end andre.
- jeg ved, jeg er god til noget og at der er noget, som jeg ikke er så god til.

Sådan er jeg over for andre:

- jeg tør godt sige min mening.
- jeg er ærlig og holder, det jeg lover.
- jeg tør vise mine følelser.
- jeg kan udtrykke mine følelser på en god måde.
- jeg kan sætte grænser.
- jeg tør bede om hjælp.
- jeg tør indrømme, når jeg laver fejl.
- jeg lytter til andre.
- jeg giver plads til andre.

"Det er sjovt at gå her, man får gode venner"
3.kl. elev

Det er godt at gå på Vejen Friskole, fordi vi har de store begivenheder for hele skolen og ikke kun for de enkelte klasser

5. kl. elev

Sådan løser jeg konflikter:

- jeg forhandler og laver kompromis.

Sådan taler jeg til andre:

- jeg taler med rolig stemme.
- jeg ser folk i øjnene.
- jeg udtrykker mig klart.
- jeg hører efter, hvad andre siger.
- jeg udtrykker mine følelser.

Sådan udtrykker jeg mig:

- jeg synes, at Hvad synes du?
- jeg føler, at Hvad føler du?
- jeg tænker, at Hvad tænker du?
- jeg har lyst til..... Hvad har du lyst til?

Vejen Friskole er en god skole, fordi man har gode venner
1. kl. elev

Et afslappende og lærerigt miljø
9. kl. elev

Jeg tror, her er mere rummeligt, end der er i en folkeskole. Der er færre elever, end der er i folkeskolen
7. kl. elev

*Oversigten er udarbejdet med udgangspunkt i Benny Hansen og Jan Pedersens "En forståelsesramme for selvværds- og adfærdsproblemer i folkeskolen". Odense Kommune, Børn- og Ungeforvaltningen.

Forældreniveau

Når man som forældre har valgt Vejen Friskole og -Børnehave, har man samtidig, ud fra skolens målsætning, valgt at være en engageret forælder. Der er mange måder at være engageret på. Det vigtigste er at følge med i sit barns trivsel og udvikling socialt og fagligt – individuelt og som en del af et fællesskab med de andre børn og skolens ansatte.

Derudover er der en forventning til friskolens forældre om at engagere sig i øvrigt. Man kan vælge at stille op til bestyrelsesvalg, man kan stille op til støtteforeningens bestyrelse, man kan bidrage med sin arbejdskraft på arbejdsdage, hjælpe støtteforeningen til arrangementer, være aktiv i forældrerådet, engagere sig i det generelle forældre-fællesskab. Eller man kan måske skaffe et brugt fodboldmål, en reol eller lignende.

"Sammenhold imellem forældre giver sammenhold imellem elever"

www.foraeldrefiduser.dk

Tal pænt – det smitter

Børn gør, som du gør.
Tal derfor pænt om de andre elever, lærere og forældre.

Opsøg viden og spørg

Tæl til ti, opsøg viden og handl først derefter.
Konflikter er sjældent sort/hvide

Hjælp med at skabe alsidige legerelationer

Fælles oplevelser styrker fællesskabet – lukkede klikker nedbryder det

Hav tillid

Hav tillid til at medarbejderne er professionelle og at de kan bedømme, hvornår I som forældre skal kontaktes

Bak op i friskolens ånd

Prioriter fællesskabet og deltag i de forskellige fælles arrangementer

Kommunikér ordentligt

Unuanceret skriftlig kommunikation kan optrappe konflikter – det personlige møde nedtrapper

Skoleniveau

Vejen Friskole er en Grundtvig/Koldsk friskole, hvor fortælling og fællesskab er vigtige ingredienser i dannelsen af det enkelte individ.

Det siges fra mange sider, at opdragelse - eller med et pænere ord dannelse - hører hjemmet til. På Vejen Friskole ser vi det som en fællessag, hvor vi gerne som skole og forældre skal supplere hinanden ud fra en fælles grundholdning. Børnene tilbringer meget tid i skolen og fritidsordningen og dermed udenfor forældrenes reelle indflydelse/rækkevidde. Derfor mener vi, at det er vigtigt, at vi som skole har en holdning til, hvad ordentlig og ansvarsbevidst opførsel er, og at vi til stadighed arbejder med det i det daglige.

Vi forventer ikke "kæft, trit og retning", men vi forventer at alle behandler hinanden ordentlig og med respekt for såvel den enkelte som for fællesskabet/helheden. Vi forventer, at børnene hjælper hinanden, vi forventer at de passer på hinanden og at de ikke plager og mobber hinanden. Derfor er også den sociale del af barnets individuelle handleplan vigtig at samarbejde om, forældre, barn og ansatte imellem.

**VEJEN FRISKOLE
OG BØRNEHAVE**

” *Et fællesskab udvikles sjældent ved at fokusere på individer – det er snarere omvendt: fællesskabet er rammen for individets dannelse og udvikling* ”

Svend Brinkmann, professor og cand.psych.

TRIVSELSFREMMENDE TILTAG/AKTIVITETER

Børnehaven

Tiltag/aktiviteter	Beskrivelse	Tidsramme	Hvorfor er dette tiltag vigtigt?	Ansvarlig
Brug af "Fri for mobberi"	"Fri for mobberi" er et redskab, hvormed børnene arbejder med deres sociale kompetencer.	Hele året rundt med de 4 og 5 årige	Generelt har børnehavebørn brug for at øve sig i de sociale spilleregler igennem hele børnehavetiden.	Stuepædagogerne
Samling	Her øves mange forskellige færdigheder -Lytte -Vente på tur -være i dialog -massage-historier -"Være på" -fortælling	Hele året rundt alle aldersgrupper	Se ovenstående rubrik	Stuepædagogerne
Sociale arrangementer for forældre og børn	Vi afholder sommerfest med optræden og fællesspisning, Luciaarrangement og bedsteforældredag.	Én gang om året	Det giver sammenholdsfølelse og fremmer de sociale aspekter.	Børnehavens bestyrelse samt ledelse.
Forældresamtaler/-møder	Når barnet har været i børnehaven i 6 mdr. tilbydes forældrene en samtale med fokus på barnets trivsel siden opstarten. Derudover kan forældre altid bede om en samtale med personalet, hvis de føler, der er behov for det. Én gang om året afholdes et forældremøde, hvor der også er valg til børnehavens forældrebestyrelsen. På mødet tages et aktuelt pædagogisk emne op, og forældrene får et større indblik i deres barns hverdag i børnehaven.	Hele året En gang om året	Det er vigtigt med et godt samarbejde imellem børnehave og hjemmet, da det er med til at styrke børnenes trivsel. Det er vigtigt at være i dialog med forældrene omkring pædagogiske emner, og vigtigt at forældrene får indblik i børnehavens pædagogiske overvejelser.	Leder og personalet
Overgang fra børnehave til skole (I)	Forældre deltager i et overleveringsmøde med pædagog og kommende børnehaveklasselærer samt SFO-repræsentant inden skolestart.	Foråret	For at sikre en tryk overgang fra børnehave til skole ved at øge kendskabet til hinanden.	Personalet
"Besøg og Møder"	Trivselsmedarbejder besøger førskolebørnene et par gange inden skolestart.			

<p>Overgang fra børnehave til skole (II)</p> <p><i>”Besøg, frikvarterer og morgensamling”</i></p>	<p>Førskolebørnene deltager i skolens morgensamlinger.</p> <p>Førskolebørnene er på besøg i bh.kl., har besøg af bh.kl., er på udflugt sammen og har en førskoledag med bh.kl.lederen.</p> <p>I de sidste par måneder inden skolestart besøger førskolebørnene SFO'en. Her tages et foto af hvert barn med navn. Dette hænges op i SFO'en. Der hænges tilsvarende foto op af SFO-personalet med navn i førskolegruppen. Derudover leger førskolebørnene sammen med SFO-børnene et par gange om ugen i skolegården.</p> <p>Førskolebørnene starter i SFO'en en uge før skolestart. Dette gør at børnene har stiftet bekendtskab med SFO'ens personale og fysiske rammer inden skolestart.</p>	<p>Efter jul og frem til sommerferien</p>	<p>Skabe en relation til skolen. Skabe tryghed for de yngste. Ansvarsfølelse for de ældste.</p>	<p>Førskolebørnenes pædagog, bh.kl. lederen samt SFO-personalet</p>
--	--	---	---	---

Skolen

Tiltag/aktiviteter	Beskrivelse	Tidsramme	Hvorfor er dette tiltag vigtigt?	Ansvarlig
<p>Teammøder</p>	<p>Lærerteamet mødes og drøfter dets elever.</p>	<p>Ca. én gang om ugen</p>	<p>For bl.a. at sikre at lærerteamet kan optimere den fælles indsats overfor en elev eller elevgruppe.</p>	<p>Klassernes lærere og trivsels-pædagogen</p>
<p>Modtagelse af nye elever og forældre</p> <p><i>”Velkomstmakker”</i></p>	<p>Ved ny elev er der en dreng og en pige fra klassen, der har ansvaret for at få eleven ind i fællesskabet.</p>	<p>Første periode den nye elev ankommer i klassen</p>	<p>Tryghed og fællesskabsfølelse for ny elev. Ansvarlighed fra elevernes side.</p>	<p>Trivselspædagogen</p>
<p>Rammer for frikvarterne</p> <ul style="list-style-type: none"> - legepatrulje - legemakkere, - ekstra tilsyn 	<p>I perioder i indskolingen vil der i frikvarterne vælges legemakker eller legegruppe. Eleverne er i perioder med til at bestemme og andre perioder er det personalet. Det kan foregå i et eller flere frikvarter alt efter klasserne</p> <p>Skolen har en legepatrulje, som er elever fra 5.-7.kl., der har været på legepatruljekursus. De vil to og to sætte en aktivitet i gang i alle 10-pauser. Til</p>	<p>I løbet af året</p>	<p>Dels for at sikre at alle har én at lege med men særligt for at styrke alsidige legerelationer på tværs af klassen/klasserne.</p>	<p>Personalet</p>

	<p>morgensamling præsenteres dagens legepatrulje og legen nævnes.</p> <p>Der vil i frikvartererne være tilsyn af de ansatte. Der vil for det meste være en trivselspædagog ude i frikvartererne foruden lærere.</p> <p>Alle skal ud at have luft i frikvartererne, hvordan er forskelligt i de forskellige årgange.</p>			
Morgensamling i morgensamlings grupper på tværs af klassetrin	Hver morgen mødes elever og personale i "samlingsgruppen". Eleverne sidder i faste morgensamlingsgrupper, der er sammensat på tværs af alle klassetrin. Til morgensamling dykker vi ned i forskellige emner, der synges sange, gives beskeder etc.	Alle elever. Hver morgen.	Til morgensamling knyttes bånd på tværs af klasser og alder. Mødet med hinanden, historien og sangen er med til at skabe en god og genkendelig start på dagen.	Personalet
Tiltag/aktiviteter	Beskrivelse	Tidsramme	Hvorfor er dette tiltag vigtigt?	Ansvarlig
Robinson	I starten af skoleåret er 7.-8. klasse på en fælles 3 dages overlevelsestur. Der cykles og overnattes i bivak og/eller shelters. Eleverne udsættes for diverse udfordringer og "dyster" mod hinanden i to grupper.	Udskolingen	Formålet er at teambygge og at lære hinanden at kende, efter at 7.kl. er blevet en del af udskolingen. En af overskrifterne er –"du kan meget mere, end du tror" – og specielt, når man løser opgaverne i fællesskab.	Personalet
Julefrokost, lejrskole, motionsdøgn og lignende	Julefrokost og andre arrangementer foregår på tværs af klasserne. Alle klasser kommer på lejrskole hvert år. Motionsdøgn er et døgn fuld af fysiske aktiviteter for hele skolen.	I løbet af hele året Motionsdøgn: tor.-fre. i uge 41.	Det er med til at skabe sociale relationer på tværs af klasser. Giver en stor fællesskabsfølelse.	Personalet
Elevråd	Der vælges en repræsentant samt en suppleant fra 3.kl. og op. Her arbejder de med dagsorden, beslutninger, ønsker, ændringer og referat. Elevrådet arrangerer bl.a. skolefesten og fremlægger ønsker og ideer til ændringer til personalegruppen fra eleverne. Formanden og næstformanden er inviteret med til skolens bestyrelsesmøder, hvor de fremlægger ønsker og lign.	Der afholdes elevrådsmøde en gang/mdr.	For at styrke elevernes fællesskabs- og ansvarsfølelse. <i>"Det er vigtigt at have et elevråd. Elevrådet er bindeledet imellem elever, ledelse og bestyrelse. Elevernes mulighed for at blive hørt om store og små ting sikres. Når der er et elevråd er det nemmere at få gennemført nogen tiltag, fx at få malet baner op i skolegården. Samtidig er det også med til at give et godt fællesskab på tværs af klasserne"</i> (elevrådsformand 2017).	To ansatte og elevrådet.

Teateruger/emne-dage på tværs af klassetrin	2 uger op til vinterferien afholdes skolens teateruger, hvor hele skolen - fordelt i grupper sammensat på tværs af klassetrin -samarbejder om at skabe en teaterforestilling.	Alle elever. I løbet af hele skoleåret	På emnedage og i emneuger knyttes bånd på tværs af klasser og alder. I respekt for hinanden og i positiv nysgerrighed finder vi modet til at møde andre værdier end vores egne.	Personalet
Telefonbog med billeder af børn og forældre	Der udarbejdes en telefonbog med billede af barn og forældre.	Børnehaveklas sen.	For at facilitere kontakten mellem familierne således at legeaftaler på tværs lettere kan indgås.	Børnehave-klasseleder.
Trivsels-medarbejdere	Der er på Vejen Friskole ansat trivselsmedarbejdere, som varetager en tovholderfunktion ift. skolens trivselsarbejde. Vedkommende afholder bl.a. individuelle samtaler med elever, afholder gruppesamtaler, deltager i lærerteammøder samt deltager i netværksmøder med kommunens konsulenter.	En daglig og kontinuerlig indsats.	For at optimere det forebyggende og indgribende trivselsarbejde.	
Undervisningsmiljø -vurdering	Vi følger de nationale regler for grundskoler og laver derfor en undervisningsmiljøvurdering, der undersøger sikkerhed, sundhed, psykisk og æstetisk miljø for eleverne. Resultatet behandles i afdelingerne (indskoling, mellemtrin og udskoling), og der laves udkast til handlingsplaner om evt. indsatsområder	Hvert 3. År.	For at sikre det bedst mulige undervisningsmiljø for eleverne ved at deres perspektiv bliver hørt og behandlet.	Ledelsen
Udbredelse af skolens og børnehavens generelle værdigrundlag	Udbredelse af Vejen Friskoles værdigrundlag, herunder forventninger til det fælles samarbejde.	I løbet af hele året, men specifikt når barnet starter i børnehaven samt på det første forældremøde i året.	For løbende at orientere nye forældre samt minde "gamle" forældre om Vejen Friskoles værdigrundlag, herunder specifikt om de Grundtvig/Koldske værdier, og de forventninger der følger med dette.	Alle, men specifikt ledelse og skolebestyrelse
Fælles personalestue og fælles personale-arrangementer for BH, skole og SFO.	Vi har fælles personalerum, hvor alle kan være. Vi har fælles pædagogisk dag. Vi holder sommerarrangement og julefrokost sammen. Vi samarbejder på tværs af husene.	Hele året.	Vi er en arbejdsplads, der vil være dygtige til at samarbejde på tværs af faggrupper.	Personalet, ledelse og bestyrelsen

SFO

Tiltag/aktiviteter	Beskrivelse	Tidsramme	Hvorfor er dette tiltag vigtigt?	Ansvarlig
Besøg af kommende skolebørn inden skolestart	Besøg hvor børnene deltager i fællesaktivitet i SFO'en.	Maj/juni	Så de nye børn kender børn og voksne i SFO'en inden de selv starter i august	Personalet i SFO og førskolebørnenes pædagogerne
Møde inden skolestart	Deltagelse af kommende kontaktpædagog i forældremøde for kommende skolebørn inden skolestart.	November/december/januar	Forældre får kendskab til SFO og kommende kontaktpædagog	Børnehaveklasseleder/s koleleder og kontaktpædagog
Deltagelse i børnemøder i indskolingen	Udveksling af relevant information fra SFO til indskolingsbørnene.	Hver uge	Sikre at alle får samme information	SFO personalet.
Sige goddag og farvel	Vi har en forventning om at alle, både børn og voksne siger goddag og farvel.	Hver dag	Skaber gensidig tryghed og børnene føler sig set	Børn og SFO personale
1-1 samtaler	Skabe rum til at en voksen kan gå fra og tale med et barn eller en gruppe.	Efter behov. Hele året	Vigtig med tid og rum til refleksion og involvering på godt og ondt	SFO personalet
Kontaktpædagog i alle klasser	Pædagog tilknyttet alle klasser med specifik kendskab til klassen.	Følger den enkelte klasse i 4 år	Relation barn/voksen og ingen informationstab	SFO personalet

Forældre

Tiltag/aktiviteter	Beskrivelse	Tidsramme	Hvorfor er dette tiltag vigtigt?	Ansvarlig
Forventninger til aktiv forældredeltagelse	Forpligtelse til at deltage i fællesskabet bl.a. ved aktivt at deltage i børnehavens og skolens arrangementer (julemarked, forældremøder, arbejdsdage, generalforsamling, skolens fødselsdag etc.).	I løbet af hele året	Vi ønsker en børnehave og skole, hvor fællesskabet bliver det bærende element. Forældrene forventes at være gode rollemodeller herfor.	Forældre, herunder forældreråd/klasseråd og skolebestyrelsen
Klare forældre aftaler omkring bl.a.	Vejen Friskole samt skolebestyrelsen forventer, at alle klassens elever, alternativt enten alle drengene eller alle pigerne inviteres til den pågældende elevs fødselsdag.	Det første forældremøde efter skolestart	Vi ønsker, at enhver elev skal føle sig som en uundværlig del af klassens fællesskab.	Personalet er ansvarlig for at have punktet med på dagsordenen samt

Tiltag/aktiviteter	Beskrivelse	Tidsramme	Hvorfor er dette tiltag vigtigt?	Ansvarlig
fejring af fødselsdage	<p>Vejen Friskole og skolebestyrelsen opfordrer til, hvis muligt, at forældre inviteres til en kop kaffe eller lignende ved afhentning af barnet.</p> <p><u>Andre aftaler:</u> Klassekasse/opsparring til lejrskole Forældreråd Spise-/legegrupper Hvordan modtager vi nye elever?</p>		"Kendskab imellem forældre giver venskab imellem eleverne" (www.forældrefiduser.dk)	sætte den fornødne tid af. Forældreråd kan fungere som tovholdere i løbet af skoleåret.
Legegrupper/spise-grupper	<p>Vejen Friskole opfordrer kraftigt til, at der allerede fra børnehaveklassens start etableres legegrupper/spisegrupper. En gruppe på ca. 3-4 elever mødes og leger/spiser udenfor skoletiden. Ved første forældremøde præsenteres klassens forældre herunder forældrerådet for en standardprocedure, som man kan vælge at benytte.</p> <p>Vejen Friskole og skolebestyrelsen opfordrer generelt til, at der laves alsidige legeaftaler.</p>	Dette aftales i den enkelte klasse.	Eleverne lærer at lege på tværs af klassen og dermed styrkes det alsidige og rummelige klassefællesskab.	<p>Forældrerådet med kicstartshjælp fra børnehaveklasseleder.</p> <p>Forældrerådet er ansvarlige for at fordele grupperne eller for at udlicitere opgaven.</p>
Modtagelse af nye børn og forældre	Forældre opfordres til at være opmærksom på at tage godt imod nye børn og forældre. Ex. ved at oplyse om traditioner og klassearrangementer samt sørge for at få talt lidt ekstra med den nye familie, når I mødes.	Når et nyt barn starter	Det er vigtigt at føle sig velkommen og som en del af fællesskabet.	Klasselæreren gør klassens forældre opmærksom på, at der starter en ny elev.
Udpeget forældrebestyrelsesrepræsentant for hver enkelt klasse.	<p>Hver enkelt klasse har en udpeget forældrebestyrelsesrepræsentant, som en forælder/forældregruppe kan gå til med et bestyrelsesrelevant emne.</p> <p>Bestyrelsen minder om, at kommunikationen altid går direkte til læreren/pædagogen, dernæst til ledelsen og sidst til skolebestyrelsen.</p>	I løbet af hele året. Fordelingen justeres ved det første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen. På det første forældremøde præsenteres repræsentanten.	Vi ønsker en skole, hvor forældrene oplever medindflydelse og medansvar og tager ejerskab over at skolen fungerer bedst muligt. Dette sikres bl.a. ved at der er etableret en kendt kontakt imellem forældre og skolebestyrelsen.	Skolebestyrelsen

